

Briselē, 2024. gada 12. jūnijā
(OR. en)

11121/24

FISC 136
ECOFIN 708
ONU 77

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Pirmā <i>Ad hoc</i> komitejas sesija, kura paredzēta, lai izstrādātu uzdevuma ietvaru projektu attiecībā uz ANO Vispārējo konvenciju par starptautisko sadarbību nodokļu jomā (Ņujorka, 2024. gada 26. aprīlis – 8. maijs) - prezidentvalsts sniegta informācija

Pirmā *Ad hoc* komitejas sesija, kura paredzēta, lai izstrādātu uzdevuma ietvaru projektu attiecībā uz ANO Vispārējo konvenciju par starptautisko sadarbību nodokļu jomā

(Ņujorka, 2024. gada 26. aprīlis – 8. maijs)

prezidentvalsts sniegta informācija

1. 2023. gada 22. decembrī, ANO Ģenerālās asamblejas 77. sanāksmē tika pieņemta Rezolūcija 78/230 “Veicināt iekļaujošu un efektīvu starptautisko sadarbību nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā”. Rezolūciju pieņēma ar balsu vairākumu, un to plaši atbalstīja jaunattīstības valstis, jo īpaši Āfrikas grupa un G77. Tajā ir izklāstīts process, kura mērķis ir izveidot ANO Vispārējo konvenciju par starptautisko sadarbību nodokļu jomā.

2. Virzības uz jaunu daudzpusēju nodokļu konvenciju mērķis ir izveidot efektīvāku un iekļaujošāku starptautisko nodokļu sistēmu, kas labāk pievērstos jaunattīstības valstu vajadzībām, veicinātu pārredzamību un nodrošinātu visām valstīm vienlīdzīgas iespējas noteikt darba kārtību un formulēt globālo nodokļu politiku un noteikumus. Šīs pārejas mērķis ir novērst nelīdzsvarotības un trūkumus, kas konstatēti pastāvošajā starptautiskās nodokļu sadarbības sistēmā.
3. Pamatojoties uz ANO pilnvarojumu, vispārējās konvencijas par starptautisko sadarbību nodokļu jomā uzdevuma ietvari ir jāizstrādā dalībvalsts vadītai un atklātai *ad hoc* starpvaldību komitejai. *Ad hoc* komiteja 2024. gada 20.–22. februārī Ņujorkā rīkoja organizatorisko sesiju. Tika ieplānotas divas darba sesijas, lai turpinātu pilnvarojumā paredzēto darbu: pirmā no 2024. gada 26. aprīļa līdz 8. maijam notika Ņujorkā un otrajā plānotajā sesijā – no 2024. gada 29. jūlija līdz 16. augustam arī Ņujorkā – ir paredzēts pabeigt darbu. Sarunas par konvencijas tekstu tiks turpinātas nākamajā posmā.
4. Beļģijas prezidentūras laikā Augsta līmeņa nodokļu jautājumu darba grupa regulāri pārraudzīja ANO procesa norises un Padomē koordinēja Eiropas Savienības un tās dalībvalstu nostājas. Prezidentvalsts Beļģija nāca klajā ar priekšlikumu nostājai Savienības un tās dalībvalstu vārdā un ņēma vērā visus dalībvalstu viedokļus, lai panāktu kopēju nostāju. Nostāja Eiropas Savienības un tās dalībvalstu vārdā pirmajai *Ad hoc* komitejas darba sesijai tika apstiprināta 2024. gada 25. aprīlī ¹. Nostājā pausts atbalsts stabilam starptautiskās nodokļu sadarbības satvaram Apvienoto Nāciju Organizācijas ietvaros, lai nodrošinātu taisnīgu, iekļaujošu un efektīvu globālo nodokļu sistēmu. Nostājā ir uzsvērts, cik svarīga ir noteikumos balstīta starptautiskā kārtība, iekļaujoša un taisnīga sadarbība nodokļu jomā un globālā dialoga veicināšana nolūkā veidot politikas sinerģiju. ES atbalsta ierosinātās konvencijas saskaņošanu ar esošajām starptautiskajām nodokļu iniciatīvām, lai izvairītos no dublēšanās un nodrošinātu saskaņotību. ES un tās dalībvalstis iestājas par konsensā balstītu lēmumu pieņemšanu, kas aptvertu visu valstu perspektīvas, un uzsver, cik svarīgi ir ar efektīvu nodokļu politiku atbalstīt ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM).
5. Pirmajā *Ad hoc* komitejas darba sesijā diskusijās galvenā uzmanība tika pievērsta iespējamajai uzdevuma ietvaru struktūrai, tostarp konvencijas būtiskajiem elementiem un

¹ ST 9129/24 REV 1

iespējamiem augsta līmeņa saistību tematiem. Sesijā tika izskatīts arī jautājums par to, ka vienlaicīgi tiek izstrādāti agrīni protokoli.

6. Attiecībā uz būtiskiem jautājumiem galvenajās diskusijās pievērsās iekšzemes resursu mobilizācijas (*DRM*) koncepcijai un kapacitātes veidošanas nozīmei, tam, cik svarīgi ir efektīvi uzlikt nodokļus personām ar lielu neto aktīvu vērtību, un iespējamiem nodokļu pasākumiem, kas risinātu vidiskos izaicinājumus. Vispretrunīgākie jautājumi bija vienlīdzīga nodokļu piemērošana daudznacionālu uzņēmumu ienākumiem un nodokļu uzlikšana pārrobežu darījumiem. Pastāv arī risks, ka notiek pārklāšanās ar ESAO divu pīlāru risinājumu. Vēl viens strīdīgs jautājums bija iespējamā agrīnu protokolu izstrāde, konkrēti par to, vai vispirms izstrādāt vispārējo konvenciju un tikai pēc tam protokolus, vai arī līdztekus izstrādāt protokolus par steidzamiem jautājumiem. Delegāciju izvirzītie iespējamie jautājumi saistībā ar agrīniem protokoliem bija šādi: nelikumīgas finanšu plūsmas, nodokļu uzlikšana pārrobežu pakalpojumiem, nodokļu uzlikšana digitālajā ekonomikā, strīdu novēršana un izšķiršana, nodokļu uzlikšana privātpersonām ar lielu neto aktīvu vērtību, vidiskie izaicinājumi, informācijas apmaiņa un nodokļu stimuli.
7. *Ad hoc* komitejas priekšsēdētājs ir ierosinājis grafiku nākamajiem pasākumiem, tostarp uzdevuma ietvara sākotnēja neoficiāla projekta izplatīšanu un iespējas rakstiskiem iesniegumiem no ANO dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, gatavojoties otrajai darba sesijai.

8. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis aktīvi piedalījās *Ad hoc* komitejas diskusijās. ES delegācija Apvienoto Nāciju Organizācijā ES un tās dalībvalstu vārdā un Beļģija kā dalībvalsts, kas ES dalībvalstu vārdā pilda Padomes prezidentūras pienākumus, 2024. gada 26. aprīlī *Ad hoc* komitejas pirmās darba sesijas atklāšanas laikā nāca klajā ar saskaņoto nostāju. Kopējo nostāju atbalstīja un papildināja citas dalībvalstis, kas piedalījās sesijā. Sesijas laikā prezidentvalsts Beļģija, ES delegācija un Komisijas dienesti cieši sadarbojās, lai rīkotu regulāras ES informācijas apmaiņas un koordinācijas sanāksmes. Tika atļauta arī virtuāla dalība delegācijām no galvaspilsētām un Briselē bāzētiem nodokļu konsultantiem/atašejiem. Šīs sanāksmes notika pārmaiņus ar ANO *WEOG* reģionālās grupas sanāksmēm, un pēc tam visas ES dalībvalstis tika informētas par jaunākajām diskusijām. Kā tika apspriests uz vietas, notika arī kontaktēšanās ar trešām valstīm, kā arī sanāksmes ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizācijām.
9. *Ad hoc* komitejas pirmā darba sesija bija izšķirošs solis virzībā uz to, lai sagatavotu jaunā juridiski saistošā instrumenta par starptautisko sadarbību nodokļu jomā uzdevuma ietvaru projektu. Atzīstot iekļaujošas, efektīvas un taisnīgas starptautiskās nodokļu sadarbības nozīmi, sesijā iezīmējās būtiskas atšķirības dažādu ANO dalībvalstu un grupu nostājās, jo īpaši starp attīstītajām un jaunattīstības valstīm. Joprojām ir jāveic ievērojams darbs, lai gūtu progresu un, cerams, panāktu konsensu par dažiem jautājumiem, nodrošinot, ka satvars efektīvi pievēršas visu valstu vajadzībām.
-